

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane " " " " pe 1/2 an 5 " România și străinătate pe an 14 franci " " " " " pe 1/2 an 7	Prețul inserțiunilor Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor., de aci în sus 10 coroane	Correspondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” fără banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRATIUNEA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
---	---	---

Nazarenismul

— Istoria și ființa lui —
de Dr. Vladimir Dimitrievici

(Traducere)

„Noi ne-am desfăcut de religia de stat, ca să nu ne desfăcem de Cristos... Dar ce este aceea religie, de care a trebuit să ne desfăcem, ca să ajungem în adevărata comunitate a lui Dumnezeu, care e colo sus? Aceea e adunarea sau întrunirea limbilor și a popoarelor sub numele de creștin, care cuvântul prorocilor îl asemăna cu un vas cu multe ape, pe cari șede c...a (!) (Revel. 17, 1, 15). Massa cea mare a acestor popoare așa-numite crestine formează găoacea, iar sămburele îl formează învățătorii lor sau predicatorii.

Pentru-ca să se știe deosebirea, au inventat încă din vremile cele mai vechi numele de „preot” și de „mirean” (laic). Găoacea în lucruri duhovnice e lumca cea proastă, iar sămburele sunt învățații și savanții. Dar cum e de putred acest simbur. ⁵⁰ Aci se atinge aceea, ce protestanții o numesc *allgemeine Geistlichkeit*, egyetemes papság (I. Cor. 2; I. Petru 2; Evrei 2; I. Ioan 2), și apoi din aceasta s'a dezvoltat „separata castă preoțască”, cea ortodoxă și cea romană. Dar chiar de pe timpul acela a și devenit biserică c...a statului, dela care slujitorii ei „primesc plată și poruncă fără a permite altor măcar numai să crâcnească”. (I. Petru 5, 1 și urm.) ⁵¹ Dar cum de urît au mănjit ochii poporului! Ce ar zice d. e. Apostolii, dacă ar vedea botezul copiilor, ungerea cu sf. mir, cuminecătura și altele, despre cari se afirmă că sunt instituite prin ei! ⁵²

Deja de mic, dela botez (Kindertaufe) se introduc oamenii în taina nedumnezeirii, se adapă cu veninul amețitor al c...ei ⁵³ mari și cred, că sunt aceea ce nu sunt și că au aceea, ce nu au. „Numai astfel se poate explica și aceea clătinare, și purtare, aceea somnulență și beție, acel sgârceiu, acel tremurat și aceea furie a creștinilor mincinoși (Isaia 28, 7, și urm.) ⁵⁴ De aci vine, că ei nu știu, dacă Val e Dumnezeu sau Stăpân, căci altcum din cuvintele lor nu ar face cârji și căpătaie (Krücken und Kissen).

Aci zace și cauza, că ei religia de stat o consideră drept împărăția lui Dumnezeu. „Dar vai de ei, căci acela care acum în acest timp al mântuirii nu se scapă prin renaștere, mai târziu nu va mai ajunge în împărăția cerurilor (II. Cor. 5, 13 și urm.; 6, 1 și urm.; Ioan 3, 3) ⁵⁵. După aceste trece la interpretarea lui Luca 19, 11 și a versurilor următoare și ajunge la concluziunea, că soțietatea de azi se împarte în trei categorii. În categoria cea dintâiu se numără toți creștinii după nume, cari sunt aprofundați în păcatul Sodomei (Ezechil 16, 44--50) — Sentința lor e exprimată în Fil. 3, 18, 19, Luca 19, 27 și Revel. 19; categoriei a doaua aparțin aceia, cari au primit darul, însă nu l-au folosit spre mărirea lui Dumnezeu. Nici soartea lor nu e mai bună (Mat. 25, 30); iar grupei a treia aparțin „slugile credincioase dimpreună cu aceia, pe cari slugile cele credincioase-i-au câștigat, dar și cei câștigați vor fi fericiți dimpreună cu slugile cele credincioase și vor ajunge împărăția lui Cristos, a stăpânului lor, vor ajunge *uoana marca Sâmbătă*, sau pacea de o mie de ani a poporului Domnului. (Evrei 4; Revel. 20).

Astfel vorbește Fröhlich și Seberinyi observă bine adăugând: ⁵⁷ „Când aderenții lui Fröhlich citesc lucrarea aceasta, nu ne putem mira de aceea ură neîmpăcată, cari ei o arată față de celelalte biserici creștine”.

Am amintit deja, că Fröhlich încă pe la finea anului 1833 pe lângă comunele sale Laitvil și Langenau, întemeiate mai de mult, a mai întemeiat și comuna Hauptweil, (Hauptwyl); Canton Thurgau ⁵⁸.

Aci el în anul viitor 1834 se amorizează în fata fărbariului (Garnfärber) Brunnschweiler. Ea a fost de etatea lui și o chema Süsette ⁵⁹ În contra acestor sentimente Fröhlich se luptă desperat ⁶⁰.

În fine în 5 Ianuarie îi declară ei sentimentele sale, „și el n-a fost puțin surprins, când a aflat, că și dânsa a suferit asemenea pentru dânsul”. Deci nu era nici o pedecă, ca să o ia de soție.

Dar fiindcă el, după principiile sale nu a voit să depună jurământ în „biserică de stat”, a lăsat ca acolo să-i se facă numai strigările plătind totodată și compe-

tința bisericească. Însă autoritatea politică, care și de altcunum îl urmărea pas de pas, n'a voit să-i dea încuviințarea, ca să intre în viața conjugală cu fata aceea, până când nu depușe în biserică jurământul cuvenit. La aceste el trece în Șvițera franceză, unde pe atunci era deja introdusă căsătoria civilă facultativă și deci se putea face căsătoria după libera voie și convingere ori în biserică ori înaintea autorităților civile⁶¹.

Aci deci a crezut el, că va obține pentru pașul seu nelegiuit, încuviințare legală. Însă el s'a înșălat în calculul seu, căci aci lui, ca unui cetățean din Șvițera germană, nu au voit să-i dea granata căsătoriei civile⁶².

E bine! „Ce a făcut Fröhlich? În luna lui Septembrie 1836 el „se cunună” înaintea credincioșilor sei chiar așa, precum o fac aceasta și azi toți aderenții sei.

Dar autoritățile se pun și-l persecută ca pre unul, care trăiește în concubinată, în căsătorie nelegiuită, opresc „soția” lui să trăiască cu el și când dânsa în două rânduri a călcat opriliștea, au pedepsit-o cu câte 500 de franci. Pe lângă aceasta și copiii lui au fost considerați de nelegiuiți.

Pacosta aceasta i-a dat îndemnul să scrie și-o lucrare despre căsătorie: *Disertație despre căsătorie în general, dar mai vârtos despre căsătoria mea*.⁶³

În prefața spune, că lucrarea sa e îndreptată în coantra tradiției, care zace pe inimile așanumiților creștini ca un fel de acoperemânt greu de nu sunt capabili să străbata în ființa cuvântului lui Dumnezeu (Ioan 8, 3 și urm.; II. Cor. 3). Însă pe diinsul cu căsătoria însuș Dumnezeu l-a adus în strimtoare, ca să se arăte lumii chiar prin aceasta adevărul și dreptatea.

Sfințenia căsătoriei, zice el aci, se întemeiază pe aceea, că bărbatul și femeia se leagă prin însuș Dumnezeu, și în fața acesteea e adulteriu ori ce dispensare apoi fie-că aceasta s-a făcut prin o parte dintre conjugali ori prin autoritățile de stat. Însă când sfințenia căsătoriei vine dela Dumnezeu e clar, că aci nu e de lipsă nici o mijlocire, chiar nici din partea preotului.

Ce Dumnezeu a făcut nu trebuie să aibe valoare ci aceea, ce oamenii au introdus așa, că azi nu are valoare principiul, că ceea-ce a legat Dumnezeu aceea să nu deslege oamenii, ci „ceea-ce noi nu am legat, aceea nu poate fi”. Și consecvența e, că toată căsătoria, care nu s'a făcut în biserica de stat, o numesc concubinată și copiii eșiți din o astfel de căsătorie îi consideră de nelegiuiți.

Până la toate aceste nu ar fi ajuns lucrurile, dacă ei ar fi străbătut bine în înțelesul adevărat al sf. Scripturi. Preoții au substituit Sf. Scriptură prin fabulele și poveștile lor, iar sârmana mulțime crede în toate aceste ca și când ar fi dela însuș Dumnezeu. Mai întâiu au adus rânduieii dumnezeiești ceva omenesc și mai târziu acest adaus omenesc l-au rădicat mai pe sus de cuvântul lui Dumnezeu, prin ce rânduiala lui Dumnezeu și-a pierdut sfințenia sa. Seamănă aceasta (Doamne iartă-mă) acelei minciuni, care susține, că la simpla binecuvântare din partea preotului pânea se preface în corpul, iar vinul se

preface în sângele lui Cristos. Preoții au făcut forma iar lumea îndumnezeesce înconștientă forma ca și pe însuș Dumnezeu⁶⁴.

⁶⁰ pag. 36.

⁶¹ pag. 38.

⁶² pag. 40.

⁶³ pag. 41.

⁶⁴ pag. 43.

⁶⁵ pag. 44.

⁶⁶ pag. 63.

⁶⁷ Nazarenizmus pag. 44.

⁶⁸ Szeberinyi espune greșit (pag. 42 și 54), că Fröhlich ar fi întemeiat comuna Hauptwil în anul 1835. Prima epistoală a lui Fröhlich trimisă acestei comuni e datată încă din Martie 1834.

⁶⁹ Epistoala scrisă surorii sale în Zürich 8 Martie 1835.

⁷⁰ În ziarul seu notează cu datul de 8 Decemvre 1834 și următoarele: Meine Neigung zur Schwester S. B. erweckt in mir harte Kämpfe; ich ringe nach Befreiung mit viel Gebet und Thränen und zuweilen fühle ich eine Erleichterung und Beruhigung, aber nicht für lange Zeit. O himmlischer Vater, leite mich, rette mich!

⁷¹ Vezi și Dr. Nicodim Milaș. Dreptul bisericeii ortodoxe, Zara 1890 pag. 547.

⁷² H. Fröhlich, Abhandlung: die Ehe überhaupt, und meine Ehe insbesondere betreffend. Zürich, 1842. Druck von Zurcher und Furrer. Pag. 55.

⁷³ Pag. 9 și 10. Toate aceste sunt dovezi eclatante nu numai despre ignoranța lui Fröhlich în ale istoriei ci și despre obrăznicia temerară cu care îndrăznește să critice cu minte omenească chiar instituțiunile indierete ale lui Cristos Mântuitorul!

(Va urma)

„Istoria Românilor bănățeni”

Acesta este titlul unei voluminoase lucrări, scrisă de protopresbiterul Lugojului, Dr. George Popoviciu. Lucrarea se estinde pe mai mult de 400 pagini, format 8° și cuprinde urmatorii capitoli: Introducere, Dacia Luptele Dacilor cu Romanii, Dacia sub Romani, Goții ostici și vestici, Hunii, Gepizii și Longobarzii, Slavii. Avarii, Bulgarii, Imigrarea Maghiarilor și organizarea statului ungar, Biserica română în legătură cu cea slavo-bulgără, Bănatul sub regii Arpadiani, Dela apunerea casei Arpadiane până la caderea Timișorii în mâinile Turcilor, Domnia Turcilor asupra Bănatului, Ierarhia ort. română și apunerea ei, Bănatul sub administrația militară 1716—1751, Bănatul sub administrația camerală 1751—1779, Dela provincializarea Bănatului până la finea războiului civil 1780—1849, Încheere.

Scopul cărții, izvoarele ei precum și chipul cum s'au utilizat aceste izvoare, autorul le indică în următorul „Cuvânt către cetitori”:

„Cunoașterea firii proprii a fost și rămâne una din virtuțile cardinale ale omului. În măsură potențată stă acest adevăr și cu referință la un popor. Este absolut necesar ca să-și cunoașă fie-care originea, puterile și scăderile sale, căci numai astfel poate câștiga o orientare reală și sigură despre forța facultăților sale fizice și psihice.

Ori-ce întreprindere devine un făt mort, dacă nu stă în proporție cu ceea-ce suntem în stare a realiza. Multe din mizeriile ce se descarcă asupra indivizilor și popoarelor provin de acolo, că se apucă de lucruri ce nu le pot duce la îndeplinire. Orbecarea și nesuccesul

sunt în mare parte rezultanta lipsei de orientare. Un om luminat și în curat cu ceea-ce este și poate realiza, nu va umbla cu capul în sac și chiopătând și pipăind ca la întunec, ci sigur va călca cu pași măsurați și cumpeniți în calea sa. Tot așa trebuie să facă tot natul și un popor conștiu de chemarea și puterea sa. Din aceste considerante, studiul istoriei a rămas dintru început un obiect de preocupățiune al popoarelor de prima ordine. Urmărind de foarte mulți ani izvoarele referitoare la istoria bisericii ortodoxe române indigene am trebuit, lucru firesc, să scrutez și evenimentele politice și izvoarele ce se referesc la acestea. Din notițele studiilor mele, present on. cetitori în cele-ce urmează un mănunchiu sub titlul: *Istoria Românilor bănățeni*. Este o nizuință de a înfățișa în formă pragmatică evenimentele politice și bisericești dintru început până acum. Istoriograful orientat va aprecia greutatea ce le întimpină o asemenea scriere, când la multe din epocile trecute, trebuie trase cu stropi grei de sudoare brazde nouă, spre a face luminos trecutul nostru întunecat prin vitregitatea timpurilor. Am cercat izvoarele străine și române referitoare la acest obiect, dela cei mai vechi până la cei moderni, și m'am silit după puterile mele și după mijloacele, de cari am dispus, a prezenta o lucrare la înaintea ce o pretinde astăzi istoriografia română.

Am parcurs cronicile vechi ungare, precum și cele moderne. Asemenea am căutat să folosesc la obiectul indicat rezultatele uriașe ale marilor istoriografi români: Hasden, Hurmuzaki, Tocilescu, Xenopol, Iorga, Dr. Onciul, Densusșan etc.

Istoria Românilor bănățeni este puțin cunoscută. Scrierile noastre speciale mai vechi compuse de Laurian, Maniu, Vlad și Velea sunt uitate și trecute. În timpul mai nou, fostul meu coleg P. Dragalina, a publicat trei broșuri interesante referitoare la trecutul Românilor din Severin. După ce am studiat și scrierile speciale ale scriitorilor străini: Griselin, Böhm, Schwicker, Millecker, Pesty, Ortway, Szentkláray, etc. am revăzut notele mele și am publicat lucrarea mea prezenta. Truda multă, care am pus-o la compunerea ei, a fost înlesnită prin faptul, că sum originar din Bănat și fiind-că din sinul poporului român bănățean am eșit și eu, iara număroasele legături de sânge în văile frumoase ale Murășului, Begheiului și Timișului din Bănat, mă leagă de această frumoasă și mănoasă provincă. Dar am făcut aceasta și din motivul de a paraliza unele scrieri tendențioase mai proaspete, cari vor să mistifice trecutul atât de glorios și bine meritat pentru patria și coroana ungară, ce-l posed în chip neîndoios Românii bănățeni, cu apărarea vadurilor Dunărei. Fericitul publicist și istoric *George Barițiu* se pronunță întrun loc astfel: „Este timpul suprem, ca istoria Banatului și a Românilor bănățeni să și-o scrie chiar ei”¹. Cei bătrâni au murit de mult; iar dintre cei în viață singur colegul Dragalina a publicat din istoria noastră o scriere importantă. Socotesc deci, că n'am greșit cu publicațiunea mea, carea va fi continuată dacă nu va întimpina

greutăți. În Bănat zac comori de mare preț ascunse, atât în ruinele vechi cât și în limba și datinele Românilor. Dacă suntem sinceri, trebuie să recunoaștem, că noi aproape nimic sau de tot puțin am făcut pentru desgroparea acelor comori.

Meritosul istoriograf maghiar *Pesty Frigyes* și societatea istorică din Timișoara au mari merite pentru descoperirea anticităților și documentelor referitoare la istoria părților banatice. Drept judecând trebuie să recunoaștem mai departe la vechii istoriografi ungari, mai multă și mai mare iubire de adevăr, decât la o samă din cei moderni. Timpurile vechi au trecut și moravurile s'au schimbat. Motive politice au născocit mijloace de luptă străine de domeniul istoriei, unde adevărul și dreptatea au să cumpenească faptele trecute, rostind judecata asupra lor. Patria noastră dulce e locuită de mai multe popoare, cari toate la olaltă și-au vărsat sângele și și-au jertfit avutul lor pentru apărarea ei. Între aceste popoare cel mai număros element după Maghiari sunt Românii. În partea sud-estică a patriei, și special în părțile așa numite banatice, Românii au un trecut mare și frumos, plin de merite neperitoare pentru patria și coroana ungară. Acest trecut glorios, imprimat cu literă de aur în istoria țării noastre, este în parte dat uitării chiar de descendenții eroilor de odinioară; iar de altă parte e mistificat și prezentat în lumină neadeverată de o samă de scriitori tendențioși. Cercat-am deci scripturile vechi și noi și găsim de bine prezent în cele ce urmează, faptele străbunilor și vieța lor în lumină, ce mi se pare cea adevărată.

Vor fi scăderi și în lucrarea mea, ca în toate lucrările omenești, și de cari nici una din nenumăratele cărți, ce mi-au trecut prin mâni n'au fost ferite. Cu dragă inimă am purtat truda și osteneala la această scriere, căci originar dintr'o familie veche, care după acte scrise în linie ascendentă și colaterală, aproape de un secol și jumătate stă în serviciul poporului meu: urmat-am și eu ca și alții calea străbunilor și dau neamului meu ceea-ce am mai bun și mai scump. Resplată nu aștept, și fericirea mea cea mare va fi, dacă voi vedea pe alții mai capabili scuturând pulberea după documentele și actele vechi, și cercând scripturile colbuite să poată în formă mult mai potrivită și mai adevărată prezenta trecutul nostru glorios. Dacă banul Dumnezeu mă va ajuta și dacă voi fi încurajat și sprijinit cu acoperirea speselor, nu voiu lipsi a continua cu publicarea altor lucrări în această materie mai detaliate, căci marele nostru savant Hasden zice: „Din toate regiunile locuite astăzi de Români la nord de Dunăre, Banatul și Oltenia cu prelungirea lor cea comună în țara Hașegului sunt singurele, cari reprezintă o continuitate neîntreraptă geografică-istorică a neamului românesc, un cuib de unde se romaniză treptat spre apus, spre crivăț și răsărit, bă indirect și cele de peste Dunăre, cuibul mereu descărcându-și prisosul, dar rămânând totdeauna plin”².

¹ G. Barițiu : Ist. Trans. t. II. 661.

² B. P. Hasden : Românii Bănățeni, București 1896, p. 2

Lecțiuni din Religie

18. Parabola despre omul cel avut

(Continuare)

Aprofundare: În ce a constatat avuția omului din parabolă? — Bucatele sunt în câmp, frumoase... De ce trebuia să se teamă acest om, cu toate că avea atâtea bucate frumoase? Că se vor strica, vor arde, poate veni un război... Ce trebuia să gândească omul acesta? Dumnezeu mi-a dăruit aceste bunuri, și lui trebuie să-i mulțămesc. Cum să fie mulțămît lui Dumnezeu? (Rugăciune de mulțămîtă). Ce să fie conținut rugăciunea lui?... (Să fie mulțămît și să fie lăudat pe Dumnezeu pentru că a trimis timpuri bune,... însă totodată să și fie cerut ca Dumnezeu să păzească bucatele pân' la seceriș, pân' la așezarea în grânare. Și dacă în inima lui era scrisă porunca „Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuți“, la ce s'ar mai fi gândit bogatul? Cum să ajute pe cei lipsiți din averile sale (sau chiar și numai din prisosul acelor averi). El însă la cine se gândește? La sine și la averi. În loc să se gândească, cum să folosească prisosul averilor sale spre lauda bunului Dumnezeu și spre binecuvântarea celor lipsiți, bogatul lacom se gândește numai la aceea, cum să păstreze mai bine și cum să folosească darurile lui Dumnezeu numai spre a-și procura sieși plăceri. Acum sufletul lui poate avea liniște, pentru că singura neliniște ce o cunoaște acest om, e numai teama, că viața aceasta frumoasă și destrăbălată îi va aduce mai puține plăceri sau că o va petrece în lipsă, în nevoie. Astfel bogatul, în urma gândurilor sale josnice, egoistice, uită să se îngrijească de lucrul cel mai mare, cel mai prețios pentru ori care om, de împărăția cerurilor. Numai decât însă ese la iveală nebunia lui — încrederea în averile pământești, trecătoare; Dumnezeu îl cheamă, prin o moarte năprasnică, din viața sa plină de plăceri. Acum bogatul om e cel mai sărac, pentru că inima (sufletul) lui e săracă de gândurile și faptele bune, și grânarele lui pline vor fi împărțite moștenitorilor săi veseli, cari rid de lăcomia, de sgar-cenia lui.

Explicarea parabolei e dată în însaș parabola.

III. a. Ce poziție ar lua Isus în lupta dintre proprietarii de pământ și socialdemocrați? — Cu cine din istorioara noastră s'ar putea asemăna, socialdemocrații? Cu fratele, care după părerea sa a fost păgubit la împărțirea moștenirii. Ce cer de aceea socialdemocrații? Împărțirea în mod egal a averilor pământești. Din contră, cum motivează proprietarii de pământ? (Nici o îndatorire de a împărți cu alții averile sale!) Ce ar zice Isus, dacă l-ar chema pe el ca judecător în această cauză? — Cui ar lăsa el dreptul de a judecă și de a susține ordinea? — Ce datorință ar impune el însă ambelor partide? (Să se ferească de lăcomie.) Ce admoniere zace pentru cei bogați în istorioara despre bogatul nebun? — Ce schimbare a raportului dintre bogați și săraci

s'ar arată, dacă la ambele partide ar ajunge să stăpânească ideile predicate de Isus? Bogații ar folosi averile lor ca creștini buni și spre folosul aproapelui, iar săracii ar înceta de a mai invidia pe cei bogați. În chipul acesta, prin servirea lui Dumnezeu s'ar restabili pacea, care a fost nimicită prin servirea mamonului. — Prin ce se deosebește deci calea, care după părerea socialdemocraților ne-ar conduce la timpuri mai bune, de cea a creștinismului? (Egalitatea prin forță. — Schimbarea simțențelor). „Căutați și vă feriți de toată lăcomia, că viața cîntiva nu este în prisosința averilor sale“ (Lc 12, 15).

b. Din compararea exemplelor despre oameni cari au iubit bunurile pământești mai mult decât pe cele cerești și viceversa (d. e. Avram și Lot, Ahab, Botezătorul, Isus, apostolii), reese, că :

Averile pământești înșală pe oameni : a) cu privire la fericirea lor pământească ; pentru că : umplu inima cu griji, pretind multă osteneală, nu sunt durabile (sunt trecătoare și ele și omul) ; b) cu privire la adevărata fericire ; pentru că : nu sunt destulă garanță pentru liniștea sufletească, degenează în materialism și senzualitate, închid inima pentru îngrijirea serioasă de fericire și delătură moștenirea averilor mai bune.

Să ne ferim deci a năzuî pentru câștigarea averilor pământești, și să nu uităm de cele cerești. Pentru că : moștenirea bunurilor pământești numai puținor oameni li-i cu putință, pe când apropierea de comorile cerești e cu putință tuturor ; de averile pământești trebuie să ne despărțim odată, mai curând ori mai târziu, de aceea e o nebunie a ne pune încrederea în avuții pământești, iar comorile cerești ne urmează în vecinicie ; în moștenirea bunurilor pământești zac mari primejdii pentru noi, ne închide calea ce conduce la ceriu, e idololatrie, care ne abate dela adevărul Dumnezeu, pe când prin năzuința după comori cerești ajungem la Dumnezeu ; în averile pământești nu aflăm pacea și liniștea, numai averile cerești ne pot asigura fericirea.

Deci : „Nu vă adunați vouă comori pe pământ, unde molia și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură ; ci vă adunați comori în ceriu, unde nici molia, nici rugina le strică, și unde furii nu le sapă și le fură. Căci unde este comoara ta acolo va fi și inima ta“ (Mt. 6, 19—21).

IV. „Căutați și vă feriți de toată lăcomia...“ (Lc. 12, 15). — „Nu vă adunați vouă comori pe pământ...“ (Mt. 6, 19—21).

V. De unde puteți cunoaște unde e inima unui om? — Să nu ne adunăm noi la nici un caz comori pe pământ? — Sunt mulți bogați săraci, și mulți săraci bogați (cf. Prov. 13, 7),

NB. La acest loc se pot povesti : Istorioara religioasă-morală „Bucatele“ ; apoi parabola „Cei trei prieteni“ de Herder, și „Peregrinul“, de Ch. Schmid.

Cuvântare funebrală

ținută de ierodiaconul Macarie Gușcă cu ocaziunea înmormântării economului și binefăcătorului înființândei Mănăstiri dela izvorul din „Valea Godinova“ Mitru Oncea.

„Rânduște-ți casa ta, că tu vei muri și nu vei trăi“ (Isaia c. 38. v. 1.)

Jalnica Adunare!

O întâmplare de tot tristă ne-a intrunit astăzi aici, tristă zic, că astăzi am venit cu toți, neamuri, cunoscuți, prieteni, ca împreună cu soția și drăgălașii și orfani fii, ca să dăm ultimul onor, adică sărutarea cea mai de pe urmă și petrecerea până la mormânt a scumpului repositat, despre care de trei zile glasul doios al clopotelor anunță trista veste glăsuind și spunând, că Mitru Oncea nu mai este.

Nu cu mult înainte, îl vedeam pe repositatul nostru întreg, sănătos, îl știam vesel și plin de viață; și astăzi, durere, după un morb greu și plin de suferință îl vedem zăcând înaintea noastră, mort, rece și fără suflare.

Iată dară jalnica adunare cât de lămurit și adânc pătrunzător ni-se arată cuvântul Domnului rostit odinioară strămoșilor noștri după călcarea poruncii date de Creatorul universului: „Pământ ești și în pământ te vei întoarce“ (Geneza c. 3. v. 19). Dar tot odată și ce admoniere serioasă pentru noi toți: „Fiți gata, că nu știți ziua nici ceasul morții“ (Matei c. 24 v. 42).

Născut în Bocșa Română, după ce a ajuns în vrâstă de bărbat căsătorindu-se aici în Văsiova, s'a ocupat cu economia pământului, muncind și ostenind conform cuvântului: „Întru sudoarea feței vei agonisi pâinea“. A ostenit mult, fiind copil sărac, a muncit în nădejde, că să va bucură la bătrânețe de roadele ostanelor sale, a muncit ca tată de familie; a muncit, ca să-și vadă dragălașii fii bine norociți și membrii cinstiți ai societății omenești. Pe Petru după ce l-a dat la școală de a învăța limba germană, și după ce l-a dat de a învăța meseria lemnăritului, văzându-i talentul și tragerea inimii îl dete la Oravița de învăța sculptura, astfel ni-l dete un sculptor binepregătit cu bună judecată și de bună speranță. Nu arare ori îl auziam zicând: „Am fost sărac și doresc, ca fii mei să nu sufere ca mine“. Adevărată dragoste și iubire părintească. Pe Maria mica sa fică doreă să-o vadă fericită în căsătorie. Pentru suflet ca creștin a făcut unele fapte vrednice de imitat, și anume:

Încă în anul 1898 a contribuit cu 50 cor. la rădicarea santei cruci, unde se intenționează clădirea Mănăstirii dela izvor. Ca episcop la biserica din Văsiova și-a împlinit datoria conform chemării. Pentru s. cruce rădicată pe spesele sale împreună cu repositatul și mult ostenitorul Nicolae Drăgălina din Reșița Română și cu George Drăgălina din Văsiova, au adunat cu crucerul dela peregrinii, ce veniau la s. cruce spre închinare peste 120 cor. Această sumă a depus-o la Institutul de credit și economii „Bocșana“ cu scop religios, ca s. cruce să fie totdeauna bine îngrijită.

După ce s'a măsurat locul izlazului înșchimbabil cu estravilanele cumpărate de vrednicul de bună amintire repositatul Nicolae Drăgălina, pentru Mănăstirea dela „Godinova“, repositatul a tirsit de tufă și spini și a îngrădit locul pe spesele sale proprii, și când s'a donat locul diecezei de cătră moștenitoarele repositatului Drăgălina a lăsat locul fără nici o despăgubire. Pentru zidirea Mănăstirii încă au hotărât 60 coroane. Fapte adevărat creștinești.

Văzând punerea în lucrare a Mănăstirii, ce cu toți dorim să-o rădicăm, iată nestătornicia celor pământești, pe când doriă să mai fie între noi, pe când doriă să vadă desvoltarea talentului fiului său Petru în sculptură, pe când doriă să vadă pe Maria căsătorită, pe când doriă să vadă Mănăstirea terminată, moartea nemiloasă bate la ușă și zice fără milă: „Rânduște casa ta, că tu vei muri și nu vei trăi“.

Hotărîrea s'a rostit și nici o putere omenească nu a fost în stare să-l scăpe de moarte. Iscușința medicilor, îngrijirea familiei, nu fură în stare a-i da sănătatea, care o perduse. „Să fim dară gata, că nu știm ziua nici oara morții“.

Înainte de al astruca cu pământ, veniți dară, să-i dăm sărutarea cea mai de pe urmă. Fiind mort și fără suflare și ne mai putând grăi cu voi, prin mine își ia rămas bun și iertare dela soție, fii și dela neamuri, preteni și cunoscuți.

Iubită și scumpă soție! Decând ne-am legătuț prin s. taină a căsătoriei și am vețuit la oaltă, a trecut un șir de ani. În acest timp ca om știu și recunosc, că multe ți-am greșit, am gustat amândoi dulcele și amarul. Acuma însă s'a hotărît, că eu să mă duc unde la timpul său, o se vii și tu. Aibi grijă de fii noștrii. De acum înainte ești lor și mamă și tată. Acuma eu mă duc la judecătorul tuturor să primesc judecata particulară. Fiind în puțință până la judecata universală, după învățământul bisericii noastre, a trece dela nefericire la fericire, fă ceea-ce poți pentru ușurarea sufletului meu. Acestea le zic, și în urmă, rămas bun și mă iartă de ce ți-am greșit, și Dumnezeu să te ierte.

Dragii mei fii, veniți acuma și voi, să vă spun voia mea cea din urmă:

Știți, că voi ați fost bucuria mea cea mai mare, pentru voi am ostenit, pentru voi am fost mult îngrijit, pentru voi am făcut tot ceea-ce am putut. Ascultați sfatul meu cel mai de pe urmă, temeți-vă de Dumnezeu și vă feriți de rău. Nimărui să nu resplățiți rău pentru rău. Păziți poruncile lui Dumnezeu și a-le bisericii, mărturisiviți păcatele de duhovnici, hotărâți-vă din inimă a numai greși și vă siliți a face binele; iubiți pe Dumnezeu și pe aproapele ca pe voi înși-vă, și astfel făcând vă mântuiți.

Petre, ia samă că ai făcut o promisiune lui Dumnezeu, îplinește-o, că de nu, cercând o va cere dela tine Domnul Dumnezeu, și-ți va fi ție păcat (Deutoron. 23, 21) Mario! ascultă de Petru, fratele teu, el te iubește și va face tot binele pentru tine.

Ascultați pe mama voastră și o cinștiți după porunca Domnului și veți trăi mult. În fine dacă nu m'am împlinit toată datoria mea ca tată cătră voi iertați tatălui vostru, și Dumnezeu să ve ierte.

Neamuri, cunoscuți și preteni, care ați venit și voi acum să-mi dați onorul din urmă, voi știți, că în lume vețuind ca om n'am putut să nu greșesc vreunuia din voi. Mă rog acum când încet de a vă mai greși, să mă iertați de ce v'am greșit.

Lume deșartă și trecătoare, aztăzi mă duc dela ține. În tine cât am vețuit, puțin bine am plinit, de acum nu mă voi mai indulci din bunurile tale. Acum m'am convins, că „nu este desfătare lumească neîmpreunată cu grijă, și nu este mătire pe pământ să nu fie neschimbată, toate sunt umbră și vis, toate 's decât visurile mai înșelătoare, în clipă moartea le apucă“. Rămas bun și tie!

Acestea sunt cele din urină cuvinte ce le rostește scumpul reposat prin graiul meu.

Acum dară veniți și voi jalnică adunare și vă faceți datoria față de reposatul nostru, tot prin graiul meu zicând: „Pătruși de adâncă durere încunjurăm sicriul rămășițelor tale pământești, scumpul nostru reposat și-ți dăm sărutarea cea mai de pe urmă rugându-ne lui Dumnezeu, ca sufletul tău să-l așeze în loc luminat, în loc cu verdeată, în loc de odihnă, de unde au fugit întristarea, durerea și suspinul“, Dumnezeu să-l ierte!

Varietăți

Alegere de preot. În comuna Silagiu, proto-presb. Buziașului, s'a ținut alegerea de preot Duminică în 14 Noembrie a. c. Actul alegerii a decurs în ordine și a fost ales cu 91 de voturi teologul absolut d-*Aron Moise*.

Necrolog. Concetățanul nostru *George Băiașiu* comerciant, după scurte suferințe a trecut la cele vecinice în 16/29 Noembrie 1904 la 10 oare sara în etate de 90 de ani. Rămășițele pământești ale decedatului s'au depus spre vecinică odihnă Joi în 1 Decembrie (18 Noembrie) l. c. la 2 $\frac{1}{2}$ oare după amezai în cripta familiară din cimiteriul gr. or. rom. din loc. Pe reparatul îl deplâng ficele: Minodora, Anica, Elisa și Mariți, ginerii: V. Măndrean, G. Liuba, Dimitrie Bratu, apoi numaroși, nepoți și nepoate. Fie-i țărâna ușoară.

Văduva Ecaterina Popa, soția în Domnul adormitului preot Iosif Popa din Straja, după un morb de două luni, împărtășită cu sf. Taine, a încetat din viață în 10/23 Noembrie, în anul al 66-lea al etății și al 33-lea al văduvei. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte s'u așezat spre odihnă vecinică Joi în 11/24 Nov. în cimiteriul gr. or. român din St. Mihaiu. Pe reposata o deplâng: Aurelian proprietar în Straja, Stefan preot în Seleuș și Iuliana măritată Suciu în St. Mihaiu ca fi și fică; Maria născută Popoviciu și

Maria născută Popoviciu ca nurori; Gheorghe Suciu preot în St. Mihai ca ginere; Iosif Popa învățător în Seleuș, Coriolan, Adrian și Cornelia Suciu ca nepoți și nepoată. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Mulțămită publică. Mult. Stimata Doamnă *Silvia Drăgălina* a dăruit internatului pedagogic un stânjen de lemne de ars. Primească Mult Stimata Doamnă pe această cale mulțămita noastră pentru nobila sa faptă. — Caransebeș, 1. Decembrie (18 Novembre) 1904. *Petru Buzera* m. p. prefectul internatului.

Dare de seamă. Tot pentru zidind, capela la locul de perigrinaj numit „Peatra scrisă“ am mai colectat dela următorii: **XI. În Orșova:** Mihail Popoviciu protopresbiter, Vasile Segercian prim forestier. Dr. Ioan Popoviciu avocat câte 5 cor.; Biserica gr. or. 4 cor., George G. Ioanovits com. 3 cor., Traian Hențu inv., Maria Deac, Costanici epitrop., Petru Calciunariu avocat, Gogoltan, Ana Popoviciu, câte 2 cor.; Valeria Segercian 1 cor., Nicolae Gelnez 40 fil., Stefan Costescu, Eșelnița 20 fil. Peste tot în Orșova: 35 cor. 60 fileri. **XII. În Mehadia:** Ioanichie Miclău capitan în penziune 20 cor. **XIII. În Golej:** Dl. preot Petru Domil ne-a colactat dela următorii: Isaia Suru, Mihai Terebugă, Petru Gugea, Andrei Barbulescu, Ioan Lințu Caransebeș câte 1 cor.; Iliă Ilescu, Pavel Stefanuț câte 60 fil.; Dimitrie Suru 50 fil., Martin Lințu, Iconia Suru, Ion Suru, Mihai Andrei, Marcu Belciu, Florea Soanda, Brândișa Bordus, Crina Soanda câte 40 fil.; Mihai Madincea, Mihai Suru, Petru Gergar, Martin Suru, Florea Suru câte 30 fileri; Vasile Lințu 28 fil.; Moise Jian 24 fileri; Iliă Suru, Solomon Stefanuț, Mihai Stefanuț, Martin Terebugă, Nicolae Suru, Martin Suru, Carol Stefanuț, Damaschin Perescu, Martin Lințu, Mitru Stefanuț, Nicolae Terebugă, Petruța Lințu, George Terebugă, Toma Suru, Poliăarp Madincea, Nicolae Zaița, Florea Madincea, Ioan Dragan, Francisc Terebugă, Moise Soanda, Florea Ilescu, Ianăș Terebugă, George Todor, Iacob Terebugă, Andrei Juncu, Traian Gherga, Const. Gherga, Luca Suru, Dimitrie Suru, Ion Belu, Iancu Terebugă, Ilie Todor, Ianăș Stoia, Florea Todor, Ion Stefanuț, Nicolae Suru, Teodosie Madincea, Gligorie Suru, Damiau Suru, Mihai Suru, Martin Trandafir, George Stancu, Trailă Andrei, Gherasim Barbu, Iancu Andrei, Iliă Lințu, Vichentie Suru, Ion Lupei, Ion Suru, Iosif Stefanuț, Vichentie Belciu, Pavel Suru, Petru Stefanuț, Paun Caldu, Alexa Belu, Rusalin Barbu, Dimitrie Todor, Paun Suru, Moise Suru, Mihai Grof, Nestor Suru, Dimitrie Stefanuț, Trandafir Suru, Damian Paun, Ion Todor, Luca Belciu, Iancu Lupei, Lazar Suru, Ianăș Andrei, Pau Barbuți, Ion Soanda, Maria Ilescu, Ilena Ilescu, Anuica Todor, Maria Todor, Ruja Suru, Elisaveta Suru, Iconia Blator, Talia Caldu, Olimpiada Terebugă, Petruța Todor, Anastasia Caldu, Maria Stefanuț, Crina Suru, Ana Stefanuți, Nastasia Stefanuț, Ruja Andrei, și Elisaveta Brebănar câte 20 fileri; Alexandru Madincea 18 fileri, Ion Stefanuț, Iancu Gherga, Nicolae Radu, Ion Gherga, Ianăș Lupei, Lazar

Belciu, Mihai Stefanuț, Ion Suru, Mihai Stefanuț, Petru Suru, Petru Paun, Florea Terebugă, Nicolae Adrei, Stana Todor, Catalină Suru, Brândușa Suru, Iconia Todor, Maria Stefanuț, Crișana și Dochia Stefanu, câte 10 fileri. Peste tot în Goleț 31 coroane 62 fileri. *Ilie Pepa* parohul Armenișului.

Bibliografie

Dr. theol. George Popoviciu: *Istoria Românilor Bănățeni*. Lugoj 1904. Editura autorului. 8°, pag. 424. Prețul 6 cor. (7 franci).

În editura *Librăriei Ciurcu*, Brașov, au apărut: *Lă Crăciun*, dramă în 3 acte, „Pictorul fără voie”, comedie într-un act, de Ant. Popp. 30 b., „Vine Vlădica”, comedie în 3 acte, de Ant. Popp. 40 b., *Dușmănoasa*, piesă teatrală într-un act pentru ajun. Crăciunului de M. Drăgan 16 b., *Despre Porțul românesc*, și alte 3 piese teatrale cu câte 4 persoane de M. Drăgan 40 b. Opt piese teatrale pentru școlari și școlărițe. Dialoguri și Triloguri de M. Drăgan 40 b., Colinde, Poezii și Versuri funebreale de M. Drăgan 20 b.

În editura tipografiei Nicu D. Miloșescu din Tg. Jiu, a apărut „*Cartea Săteanului*” de Căpitan *Emanoil Pârdeanu*, conținând nuvele din viațe țărănească, în care sunt zugrăvite patimile și virtuțile de la sate: Smăranda, Popa Ion, Radu Perceptorul, Dinu Sergentul, O meserie plătește cât o moșie. Răsplata Jurământului, Doctorul de plasă, Moș Dinu Cimpoeru, Boer Călin și alte nuvele scrise în limba curată și frumoasă românească, povestiri pline de învățătură pentru popor.

„*Cartea Săteanului*”, atât prin conținutul ei cât și prin frumusețea artistică a tiparului și a copertei este o lucrare, care mărește numărul operilor de valoare apărute până acum.

„*Cartea Săteanului*”, se găsește de vânzare la Librăria Nicu D. Miloșescu din Târgu-Jiu și la toate Librăriile din Transilvania. Prețul 1 cor.

Nou Abcdar românesc de Vasile Petri. Edițiunea XV. Emendată și aprobată de înaltul minister reg. de culte și instrucțiune publică prin emisul său de dto. 3. Decembrie 1890. Nr. 52.350. Prețul unui exemplar legat 50 fileri. Sibiu, Tipografia lui Ios. Dotleif. 1903.

Conan Doule Duett. Roman tradus de Dr. Victor Onișor. Bistrița, tipografia G. Matheiu 1905. Prețul 1 cor. 60 bani. Se vinde în Bistrița și la librăria Petru Simțion în Araa.

Manual de limba germană întocmit de Dr. Constantin Lacea profesor. Partea I și II. Editura Librării Ciurcu, Brașov 1904.

În editura Tipografiei și Librăriei diecezane din Caransebeș a apărut „**CALENDARIUL ROMÂNULUI pe anul comun dela Christos 1905**”. Prețul 50 bani (25 cr.) Pe lângă *partea calendaristică*, însoțită de *Povești economice*, *Prevestirea timpului*, și *Notițe*, *Calendarul* conține: *Cronologia*, *Genealogiile caselor domnitoare*, *Tabela taxelor de poștă și telegraf*, apoi *Șematismul diecezei Caransebeșului* având în frunte o biografie cu portret a Prea Sântitului Domn Episcop *Nicolae Popea*. *Partea literară* cuprinde: *Din ale neamului nostru* (urmare din anul trecut); *Mihail Popoviciu* (cu portret); *Stefan cel Mare*; *Legende despre Stefan cel Mare*; *Sărbătoare* (schită); *Coriolan Bredicean* (cu portret); *Viața în Albania*; *Biserica catedrală din Caransebeș* (cu icoană); *Dimitrie Brumariu* (cu portret); *Cei doi frați*; *Datini, din cari izvoarește sărăcia la poporul român, și combaterea lor*; *Trăilă Stroiescu* (cu portret); *Rozuna Doamna florilor* (poveste); *Prânzul*. *Partea economică* cuprinde: *Creșterea vitelor*; *Despre darurile urzicilor*. Urmează apoi *Sfaturi*, *Casa orașului din Caransebeș*, *Poezii*, *Felurimi*, *Consemnarea târgurilor din Ungaria și Ardeal*. **Anunțe.**

Concurse

Pe baza deciziei Venerabilului Consistor diecezan dtdo 28 Octombrie 1904 Nr. 2797 B se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan pe lângă parohul Ioan Popoviciu senior în comuna de clasa III din comuna **Bocșa Română**, protopresbiteratul Bocșa Montană, cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt $\frac{1}{3}$, din venitele parohiale ș. a. din:

1. Sesiunea parohială,
2. Birul parohial,
3. Venitele stolare îndatinate.

Jumătate din aceste venite are a beneficia văduva preteasă a fostului capelan conform § 8 din „Regulamentul pentru parohii”.

Concurenții au a subterne petițiile instruite conform statutului organic și Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial, P. On. Oficiu protopresbiterat din Bocșa-montană.

În fine concurenții din alte comune sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, cu incuviințarea prealabilă a protopresbiterului tractual.

Bocșa-română din ședința comitetului parohial ținută în 7 Noembrie 1904.

1—3 [65]

Constantin Morariu
președ. comit.

Iancu Ișfan Stan
not. comit.

În conțelegere cu mine: *Măcsim Popoviciu* protopresbiter.

Pentru ocuparea definitivă a postului de învățătoare la școala confesională gr. or. rom. din **Șipet**, se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în Foia Diecezană.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salar în banii gata 400 cor.
2. Pentru scripturistică 10 cor.
3. Pentru conferință și adunarea generală 20 cor.
4. Lemne pentru învățătoare 10 metri sau 45 cor.
5. 7 Hilitri de grâu socotit în bani 98 cor.
6. 7 Hilitri de cucuruz socotit în bani 49 cor.
7. 2 jugere de pământ 40 cor. și
8. Cortel liber. Pentru serviții prestate înainte în alte comune, comuna bisericească nu acordă nici un emolument.

Recursele pentru acest post adresate comitetului parohial din Șipet să se înainteze oficiului protopresbiteral în Buziaș. Invețatoarea se îndătoarează a cercetă regulat s. biserică în dumineci și sărbători.

Șipet din sedința comitetului parohial ținută la 17, Octomvrie 1904. 3—3 [62]

Teodor Cioloca
președ. com. parohial.

În conțelegere cu Prea O. Domn protopresbiter tractual *Ioan Pepa*.

Pe baza incuviințării Ven. Consistor diecezan ddo 31 Iulio Nr. 2627 B. ex 1904, se escrie de nou concurs pentru ocuparea postului de capelan la parohia de cl. III din **Ciorța**, protopresbiteratul Bisericii-albe, pe lângă neputinciosul preot Nicolae Otonoga cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foia Diecezană“.

Emolumentele :

1. $\frac{1}{2}$ din sesiunea parohială constătătoare din 32 jugere pământ.
2. Un intravilan de 600□, de prezinte fără casă parohială.
3. $\frac{1}{2}$ din venitele stolare uzitate.
4. $\frac{1}{2}$ din grădina estravilană (vărzărie)
5. Încă un estravilan de 200□ st.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a-și trimite recursele lor, instruate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Ciorța Oficiului protopresbiteral din Iam.

Tot odată sunt poftiți a se presenta în vre-o sărbătoare în sânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar aceasta numai cu prealabila incuviințare a propresbiterului tractual; însă nici de cum în ziua de alegere.

Dat din sedința comitetului parohial ținută la 28 Octomvrie 1904. 3—3 [63]

Meilă Moisă Nicolae Otonoga Aureliu Novac
președ com par. preot. not. com. par.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. română din comuna **Sacoșul-turcesc**, protopresbiteratul Buziașului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foia Diecezană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. 24 m. cub. lemne de foc (12 m. cub. pentru învățător și 12 m. cub. pentru sala de învățământ) aduse de comuna bis. în curtea școalei, în valoare de 132 cor. Pentru servitorul școalei se îngrijește comuna bisericească.
3. Pentru scripturistică 10 cor.
4. Pentru participarea la conferințele învățăto-rești 10 cor. și trasură gratuită.
5. Pentru purtarea agendelor scripturistice în comitetul și sinodul parohial, precum și pentru facerea socoților de cult și bisericești 20 cor. plătite din casa bisericii.
6. Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fl.
7. 3 jugere pământ arător, după care alesul învățător are a plăti dările recerute.
8. Cortel liber cu 2 chilii, cuină, cămară, cocină și o grădină intravilană de 1 juger 564 st.□

Alesul învățător e îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântarea bisericească. Cei ce au cunoștiunța muzicii vocalé spre a înființa cor bisericesc, vor fi preferiți.

Pentru servițiile prestate în alte comune, comuna bis. nu acordă nici un emolument.

Recurenții au a-și subșterne recursele lor Prea On. Oficiu protopresbiteral tractual în Buziaș, fiind adresate comitetului parohial din Sacoșul-turcesc.

Dela recurenți se pofteste, ca înainte de alegere să se prezinte în vr'o Duminică sau sărbătoare în st. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nici decum în ziua de alegere.

Sacoșul-turcesc, din sedința comitetului parohial ținută în 10 Octomvrie 1904. 2—3 [64]

Ioan Barbosu
preș. com. par.

Ioan Folea
not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

În **Librăria diecezană din Caransebeș**
se primește

Un învățăcel

din familie bună și care are cel puțin **3 clase**
gimnaziale ori civile.

Administrația
Librăriei și Tipografiei diecezane Caransebeș.